

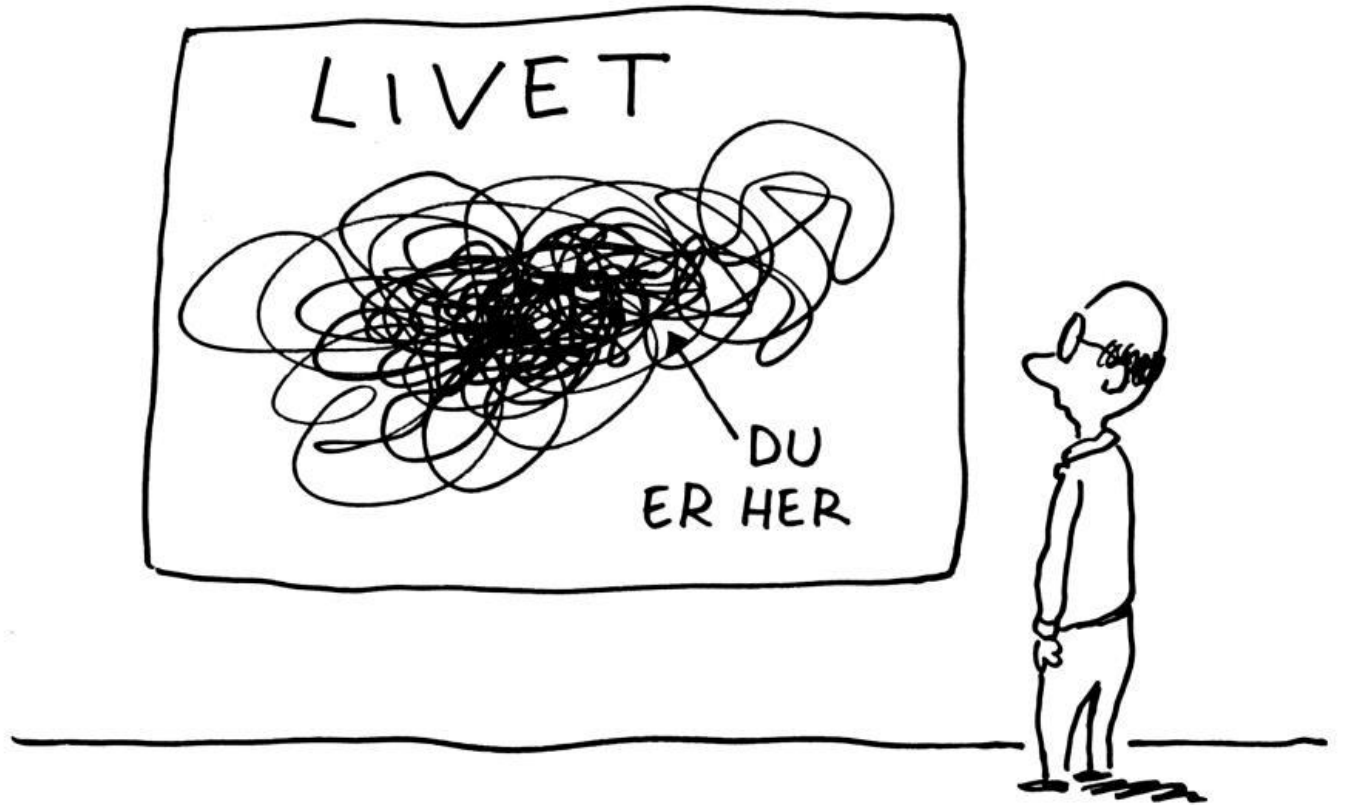
Samhandling i en selvstendig folkekirke

Ny kirkelig organisering
Samisk kirkeråd 28.10.2021
Brit Skjelbred

Innhold

1. Innledning
2. Det nye organet
3. De andre organene
4. Vegene videre

Del 1 - innledning

Müller-Nilssen-utvalget (MNU): Torbjørn Backer Hjorthaug, Olav Fykse Tveit, Martin Enstad, Tone Sønsterud, Bjørn Solberg, Brit Skjelbred, Morten Müller-Nilssen (leder),
Oddbjørn Eide, Ann Kristin Langeland, Marit Halvorsen Hougsnæs og Anders Hovind (ikke til stede)

Oppdrag og mandat

- Fremtidig arbeidsgiverorganisering
- Nytt, felles kirkelig organ på prostnivå som kan utøve arbeidsgiverfunksjoner for alle som jobber i den lokale kirke
- Fokus på arbeidsoppgavene i soknet og hvordan strategisk og faglig ledelse i soknet kan styrkes

Samisk kirkeliv skal ivaretas

- En ny modell må fortsatt legge til rette for at menigheter skal kunne tilby kirkelige tjenester på samisk språk, med forankring i den samiske kulturen
- Spesielt aktuelt for områder innenfor forvaltningsområder for samisk språk, men også generelt for samisk kirkeliv i alle deler av landet

Målbildet

En folkekirke
i
hele landet

Kirken står
sterkt lokalt

Avklarte
roller
og mandat

God ledelse
på alle nivå

God
ressurs-
utnyttelse

Del 2 - det nye organet

Nytt organ: Prostifellesrådet (PFR)

- Erstatte dagens kirkelige fellesråd
- Utfører oppgaver fra både lokalt og nasjonalt nivå
- Fungerer som arbeidsgiver for alle ansatte i prostiet
- Ivaretar relasjonen mellom kommune(r) og kirke
- Indirekte folkevalgt organ
 - ett medlem fra hvert MR i prostiet
 - geistlig representant
 - kommunal representasjon

Samisk kirkeliv

- PFR må få ansvar for kirkelige tjenester på samisk språk i sokn innenfor samisk språkforvaltningsområde
 - tilstrekkelig samiskspråklig kompetanse i staben
 - flere ansatte kan gi grunnlag for spesialisering og utadrettet arbeid
 - mulighet for at enkelte kan spesialisere seg mht samisk kirkeliv
- Egen samisk representant i PFR som dekker sokn innenfor forvaltningsområdet, for å sikre oppmerksomhet og stabilitet
 - også utenfor forvaltningsområdene?
 - ulikhet over landet
 - må utformes i samråd med Samisk kirkeråd

Forslag til formålsbestemmelse for PFR

Prostifellesrådet skal **bistå menighetsrådene** i deres arbeid for å **vekke og nære** det kristelige liv i prostiets sogn,

og det skal **fremme samarbeid** mellom de enkelte menighetsråd og lokale arbeidsgrupper i prostiet, samt i trossamfunnet for øvrig

Arbeidsgiveransvar – 3 modeller

- Prostifellesrådet vil være det organet som utøver arbeidsgiveransvaret og gjør de fleste tilsettinger
- MNU har vurdert tre ulike juridiske modeller:
 1. Prostifellesrådet som organ for soknet
(alle ansatt i soknet)
 2. Prostifellesrådet som organ for soknet og rDnk (alle ansatt i rDnk)
 3. Prostifellesrådet som organ for soknet, arbeidsgiverfunksjoner delegeres fra rDnk
(prester ansatt i rDnk, øvrige i soknet)

Modellene er like på mange områder

- PFR er organ for soknet
- PFR forvalter økonomi, kirkebygg, gravplasser og samarbeid med kommunen
- PFR håndterer både statlig og kommunalt tilskudd
- PFR utøver arbeidsgiverfunksjoner for alle som arbeider lokalt: tilsetting, avskjed, arbeidsgivers styringsrett og plikter
- Innholdsansvaret for menighetsprestetjenesten kan legges eller delegeres til MR
- Biskopens tilsyn kan utøves, med ulikt behov for formaliserte ordninger
- Felles nasjonale systemer kan være mulig

Hva henger sammen med hva? (kap 8)

«Alt henger sammen med alt»

Modellene har ulike styrker og svakheter og dermed ulike behov for styrkende tiltak:

- **Modell 1** trenger tiltak som styrker båndet mellom lokalkirken og bispedømmenivået
- **Modell 2** trenger tiltak som styrker soknets mulighet for initiativ og påvirkning
- **Modell 3** trenger bredest mulig delegasjon med et reglement som klargjør roller og ansvar

Daglig ledelse i prostifellesrådet

- *Daglig ledelse:* den eller de som leder prostifellesrådets administrasjon
 - både økonomisk/administrativ og kirkefaglig/teologisk kompetanse nødvendig
- Dagens roller som proster og kirkeverger vil endres
- MNU har vurdert tre ulike alternativer for daglig ledelse:
 1. Prostifellesrådet velger om prost eller kirkeverge skal være daglig leder
 2. Daglig leder med prost i etab

Del 3 - de andre organene

Menighetsrådet (MR)

- MNU anbefaler at dagens valgordning og sammensetning videreføres
- Dagens oppgavefordeling mellom menighetsråd og fellesråd kan i stor grad videreføres til ny organisering
- Et årlig prostimøte som samler menighetsrådene i prostiet
- Menighetsrådets rolle i tilsettinger skal styrkes
- Menighetsrådet kan fortsatt tilsette medarbeidere fra innsamlede midler
- Menighetsrådet kan få ansvar for en del av innholdsansvaret for menighetsprestetjenesten

Biskopen

- MNU har vurdert konsekvensene av at biskop og bispedømmeråd ikke vil være arbeidsgiver
- Biskopens rolle som leder og tilsynsperson må tydeliggjøres og styrkes

MNU «understreker viktigheten av et tilsyn som er forebyggende, styrkende og relasjonelt, i tillegg til tilsyn i form av kontroll og disiplinærtiltak.»

Biskopens ledelse og tilsyn - virkemidler

1. Tydelig forbindelse biskop/prost/øvrig ledelse i prostiet
2. Faglig kompetent stab
3. Rolle i tilsettingssaker
4. Innkalle alle medarbeidere til fagsamlinger mv.
5. Oppfølging av bindende pålegg
6. Krav til saksbehandling i vigslings- og tilsynssaker
7. Prosten bør hjelpe biskopen til kjennskap om prosti og menigheter
8. Korte prostivisitaser

Bispedømmerådet (BDR)

- Bispedømmet vil kunne få økt ansvar for faglig utvikling, kompetanseheving og strategi
- Ulike måter å sette sammen BDR på (i tillegg til biskop og samisk/døverepr.):

1. Kirkemøtemedlemmene valgt fra bispedømmet
2. Ett medlem fra hvert PFR
3. Kirkemøtemedlemmene valgt fra bispedømmet og ett medlem fra hvert PFR

Kirkemøtet

- Direkte valg med bispedømmet som valgkrets
- Særordningen med valg av prester og lek kirkelig tilsatte avvikles – men disse kan stille til valg som andre
- Antall kirkemøtemedlemmer differensieres ut fra antall kirkemedlemmer i bispedømmet
 - samiske representanter og døve-representant kommer i tillegg

Del 4 – videre arbeid

Nye delutredninger til 31.12.21

- Ny prostistruktur
- Biskopens og bispedømmerådets rolle og ansvar
- Organisering og ledelse på arbeidsplassen lokalt
- Oppgave- og ansvarsfordeling mellom MR og PFR

Videre behandling

- Kirkerådet behandlet rapporten 28.05. og 15.06.21
- Nå på høring (frist 15.10./01.12.)

- Kirkemøtet 2022 (21.-25.09.): prinsippvedtak
- Bred høring vinteren 22/23
- Kirkemøtet 2023 (04.-09.08.): mer detaljert vedtak om organiseringen

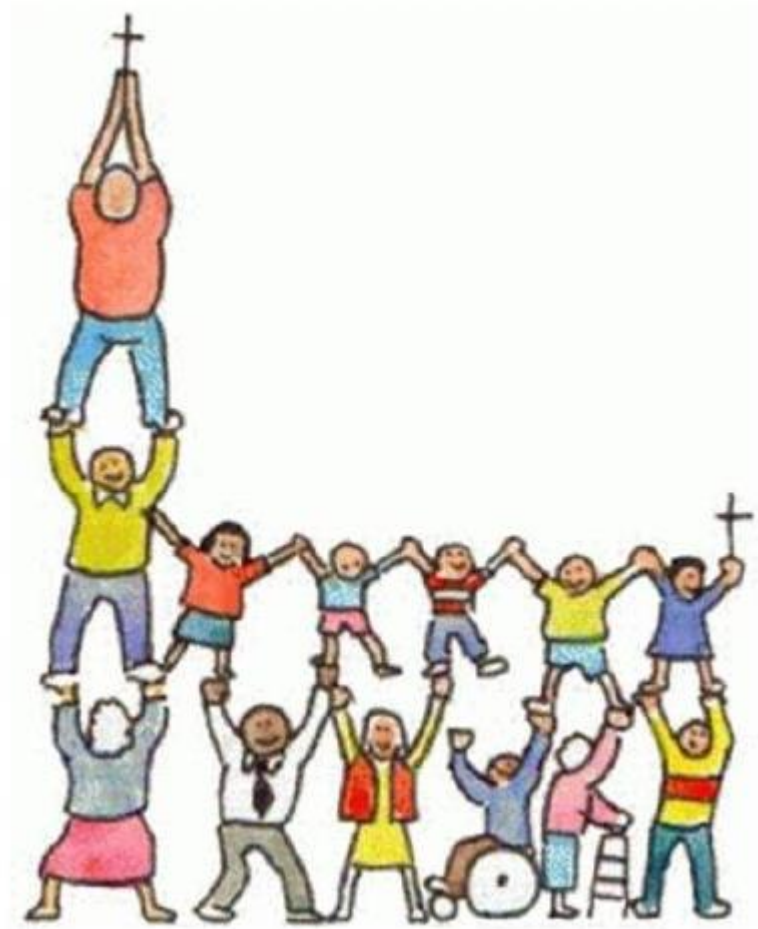
Hva er de avgjørende spørsmålene?

- Hvem skal utøve arbeidsgiveransvaret for ansatte i menighetene?
Hvis prostifellesråd, hvilken modell er best?
- Hvordan skal vi ivareta behovet for både kirkefaglig og administrativ ledelse på prostinivået?
- Hvilke styrkende tiltak må til for å sikre at målene nås?
- Har vi optimal prostiinndeling?
- To viktige prøvesteiner:
 - **Sammenheng på langs og på tvers**
 - **Styrking av det lokale arbeidet**

Hva er kirken?

- Legeme?
- Trossamfunn?
- Fellesskap?
- Organisme?
- Organisasjon?

*En organisasjon med kirkelige trekk,
eller en kirke med organisatoriske trekk?*

Debatt eller dialog?

(kilde: Steinar Bryn)

Debatt

Målet er å vinne

Overbevise/argumentere

Snakke

Jakter på svake argument

Gjøre motparten usikker

Utstede moralske dommer

Har konfronterende kroppsspråk

Å skifte mening er tegn på svakhet

Dialog

Målet er å forstå

Forklare/fortelle sin historie

Lytte

Se etter styrken hos motparten

Gjøre motparten trygg

Vise toleranse og selvdisiplin

Har inkluderende kroppsspråk

Å skifte mening er tegn på styrke

Snakk sammen – på tvers og på langs

- Greier vi å se verden ut fra hverandres ståsted?
- Hvordan kan vi spille hverandre gode?
- Hvordan kan vi sammen bidra til at kirken kan utføre sitt oppdrag?
Organisering er et middel, ikke et mål
- Hvordan kan vi frigjøre ressurser til å nå ut med evangeliet?

